

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 67:

Forslag til lov om ændring af de kommunale styrelseslove.

(Fremsat 16/2 84. Første behandling 8/3 84. Betænkning 2/5 84. Anden behandling 8/5 84).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 113 stemmer mod 4 (FP).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om bunden opsparing for visse amtskommuner i 1984.

(Fremsat 14/3 84. Første behandling 23/3 84. Betænkning 3/5 84. Anden behandling 8/5 84).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 67 stemmer mod 54 (S, SF og VS).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Tredje behandling af lovforslag nr. L 119:

Forslag til lov om binding af primærkommunal overskudslikviditet.

(Fremsat 14/3 84. Første behandling 23/3 84. Betænkning 3/5 84. Anden behandling 8/5 84).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 67 stemmer mod 54 (S, SF og VS).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 118:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om tilskud til kommuner og amtskommuner. (Ændret tilskudsregulering, ændring af tilskud).

(Fremsat 14/3 84. Første behandling 23/3 84. Betænkning 3/5 84. Anden behandling 8/5 84. Tillægsbetænkning 9/5 84).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Forhandling

Henning Rasmussen (S):

Københavns kommune har store økonomiske vanskeligheder. De skyldes først og fremmest en udvikling i befolkningstal og befolknings sammensætning, som Københavns kommune, det vil sige kommunestyret i København, næsten ingen indflydelse har på. Befolkningstallet er faldet kraftigt, mennesker med forholdsvis gode indtægter er flyttet til omegnen, fordi det er dér og ikke i Københavns kommune, de nye villakvarterer er rejst og det øvrige nybyggeri især har fundet sted, mens mennesker med relativt lave indtægter er flyttet til kommunen.

Samtidig er befolkningens sammensætning ændret stærkt i de seneste årtier. Andelen af ældre stiger meget kraftigt og giver stigende udgifter, der klart overstiger de besparelser, som det faldende børnetal giver mulighed for. Københavns kommune har også forholdsvis flere enlige med lave indtægter, f.eks. studerende og enlige forsørgere med 1 eller 2 børn, end de fleste andre kommuner.

Det er en udvikling, som giver stigende problemer, fordi kommunens udgifter uundgåeligt presses op i et hurtigere tempo, end indtægterne stiger, medmindre kommuneskatter og grundskatter ustandselig forhøjes. Sker det, vil problemerne blot blive værre, fordi den høje skat vil få endnu flere til at flytte fra kommunen.

Vore udligningsordninger inden for det kommunale område kan kun delvis skaffe Københavns kommune ligestilling med andre kommuner. Tiden er derfor inde til, at der gøres noget alvorligt, specielt for at støtte Københavns kommune i løsningen af de økonomiske problemer, men det må ske, uden at der tages noget fra landets andre kommuner. De bliver behandlet hårdt nok i forvejen på det økonomiske område.

Vi troede indtil i forgårs, at de igangværende forhandlinger mellem Københavns kommune og indenrigsministeriet ville føre til, at indenrigsministeren ville foreslå et betydeligt særtilskud til Københavns kommune og på en sådan måde, at det ikke blev betalt af de andre kommuner. Ved samrådet med ministeren i forgårs fik vi imidlertid det klare indtryk, at ministeren kun vil foreslå små beløb overflyttet til Københavns kommune, og at pengene skal tages fra de andre. Derfor er vi med til at stille ændringsforslaget om,

at der i 1985 sker en forhøjelse på 250 mill. kr. af det beløb, der gives til særlig vanskeligt stillede kommuner. Forhøjelsen skal ikke alene gå til Københavns kommune, men det altovervejende beløb mener vi må tilfalde København.

Agerschou (SF):

På baggrund af Københavns kommunes særlig vanskelige økonomiske situation, der bl.a. skyldes svigtende skattegrundlag og en drastisk ændring af Københavns befolknings sammensætning, har vi sammen med socialdemokratiet og VS stillet et ændringsforslag, hvis vedtagelse ville betyde, at København i 1985 kunne få et særligt tilskud på 250 mill. kr.

Vi er klar over, at dette beløb langtfra dækker det akutte behov i København, men vi har valgt at stille et ændringsforslag, der ikke på forhånd syntes dømt til ikke at kunne samle flertal. De 250 mill. kr. ville i givet fald afhjælpe nogle af Københavns mest presserende økonomiske problemer.

Man kan sige om Københavns specielle problemer, at de svarer til det, man kender fra andre storbyer i de vesteuropæiske samfund, der er blevet bragt på fallittens rand: kommunen er en del af et større bysamfund og er den del, der har de dårligste boliger og dermed de laveste indtægter og det største udgiftsbehov. Det er et forhold, der er blevet kraftigt forstærket gennem de seneste år.

Som et eksempel kan det oplyses, at 8,285 af indbyggerne i aldersgruppen 15-64 år i København er ledige uden arbejdsløshedsforsikring. Det svarer til 2,6 pct. af aldersgruppen, mens det tilsvarende tal for hele landet er 1,1 pct. Det virker naturligvis særlig tyngende på Københavns sociale budgetter, og det er der ikke taget højde for i statens tilskudsfordeling. Alene dette ene eksempel medfører, at København efter vor beregning får noget, man kunne kalde ekstraudgifter, på omkring de 250 mill. kr.

Det er blot et enkelt eksempel. Der kunne nævnes mange andre, der viser, at København har andre og dårligere økonomiske forudsætninger end de fleste andre kommuner, og det er der ikke taget tilstrækkelig højde for i tilskudsfordelingen. Derfor forslaget om et akut tilskud på 250 mill. kr. i 1985, mens vi venter på, hvad der kommer ud af for-

[Agerschou]

handlingerne mellem indenrigsministeriet og Københavns kommune. Indenrigsministeren kalder det for »indledende drøftelser«, så der er lange udsigter til, at de bliver færdige, og det er naturligvis nok et argument for forslaget.

Jeg har forstået, at de radikale desværre ikke kan stemme for ændringsforslaget. Jeg håber, at de radikale i stedet vil give deres bud på, hvordan København skal komme ud af kniben. Det vil interessere mange at høre.

Ole Vig Jensen (RV):

I det radikale venstre erkender vi, at der i Københavns kommune er særlige problemer. Jeg tror, at den beskrivelse, hr. Henning Rasmussen her gav af en række af problemerne, meget langt dækker de faktiske forhold. Det var også grunden til, at vi fra radikal side under førstebehandlingen fremførte, at der er disse problemer i København, og at vi ved den lejlighed opfordrede indenrigsministeren til at optage drøftelser med Københavns kommune bl.a. for at få afdækket den uenighed, der er mellem indenrigsministeriet og Københavns kommune om problemernes omfang.

Jeg har forstået, at indenrigsministeren har optaget disse forhandlinger, at der er drøftelser i gang, og dem vil vi fra radikal side afvente. Jeg vil gerne have bekræftet, at der fortsat foregår drøftelser mellem indenrigsministeriet og Københavns kommune.

Lenger (VS):

Hr. Ole Vig Jensen ønsker at få afdækket problemernes omfang og ønsker at få beskrevet, i hvilket omfang der er enighed om dem. Det er sådan, at 250 mill. kr. netop er det beløb, som alle erkender at Københavns kommune mangler. Dertil kommer, at Københavns kommune selv mener, at det beløb, man mangler, er af størrelsesordenen 480 mill. kr. Hvis det samtidig er sådan, som det siges rundt omkring i korridorerne, at Københavns kommune vil få et dårligt resultat af 1984, hvor man vil mangle 210 mill. kr., ja, så er det beløb, man mangler, altså ca. 700 mill. kr., for at man kan undgå at skulle vælge mellem skatteforhøjelser eller nedsættelse af aktivitetsniveauet. De 250 mill. kr. er dem, alle åbenbart er enige om, og det beløb,

hr. Ole Vig Jensen efterlyser, og netop det beløb, ændringsforslaget drejer sig om.

VS kan anbefale, at folketinget vedtager ændringsforslaget, for ellers vil Københavns kommune komme ud i netop dette valg mellem at sænke aktivitetsniveauet eller at sætte skatterne op, som regeringen mente at kommunerne ikke måtte komme ud i. Det er det beløb, som er det allermindste, man kan give Københavns kommune for at opfylde regeringens egen målsætning, hvis man altså skal tro den.

Det, der er baggrunden for Københavns kommunes situation, er udmærket beskrevet af hr. Henning Rasmussen og hr. Agerschou. Det, som helt aktuelt forværrer den alvorlige baggrund, er nedskæringer i bloktilskuddene, det er et lavere tilskud til Hvidovre hospital, det er dårligere forhold for psykiatrien, og det er øgede renter og afdrag og flere ting.

Det er baggrunden for, at VS kan støtte forslaget som det absolut mindste, men samtidig vil vi gerne understrege, som også hr. Henning Rasmussen var inde på, at det ikke er meningen, at beløbet skal tages fra andre kommuner, for så kommer disse andre kommuner ud i valget mellem at skulle vælge mellem at sætte skatteprocenten op eller at sænke aktivitetsniveauet. Den går heller ikke. Det er med andre ord nødvendigt at give Københavns kommune et ekstra tilskud, uden at det går ud over andre kommuner.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Må jeg sige til det sidste, at det jo er sådan, at Københavns kommune i 1981 fik et ganske særligt tilskud på 250 mill. kr., men at man alligevel her midt i foråret fra Københavns kommunes side henvendte sig i forbindelse med de drøftelser, vi havde med de øvrige kommuner, og gjorde opmærksom på, at man mente, at man nu igen havde nogle særlige problemer.

Det gjorde, at jeg i forbindelse med de øvrige drøftelser med kommunerne indbød Københavns overborgmester til drøftelse af problemerne. Forinden blev jeg nødt til at få overblik over problemernes omfang, og derfor har Københavns kommunes embedsmænd og indenrigsministeriets embedsmænd sat sig sammen og gennemdrøftet tallene.

Jeg kan sige, at der ikke er ganske overensstemmelse mellem det, Københavns kom-

[Indenrigsministeren]

mune mener er Københavns kommunes problemer, og det, indenrigsministeriet ser som problemer. Ikke desto mindre har det givet anledning til en drøftelse mellem overborgmesteren og mig forleden dag, og vi var enige om, at der var nogle ting, vi gerne ville se på. Vi har i de forløbne 14 dage drøftet tingene videre, og vi skal have et møde igen på torsdag om disse ting.

Jeg finder overhovedet ikke, at der i dag er grundlag for at vurdere omfanget af Københavns kommunes problemer og slet ikke for at sætte tal på, sådan som det sker i ændringsforslaget. Der foregår, skal jeg sige til hr. Ole Vig Jensen, altså drøftelser, og det næste møde er på torsdag.

(Kort bemærkning).

Lenger (VS):

Vi er også opmærksomme på, at der ikke er overensstemmelse mellem, hvordan indenrigsministeriet og Københavns kommune bedømmer situationen, men jeg vil godt spørge indenrigsministeren, om det ikke er korrekt, at der så til gengæld er overensstemmelse mellem, hvordan indenrigsministeriet erkender situationen og ændringsforslagets udformning. Det ændringsforslag, som er stillet, er på lige præcis det beløb, som indenrigsministeriet i hvert fald vil erkende eksisterer som problem for Københavns kommune.

Henning Rasmussen (S):

Jeg vil godt erindre om, at regeringen har stillet uændrede skatter og uændret aktivitetsniveau på det kommunale område i ud-sigt i 1985.

Vi har haft lejlighed til – desværre altså først i forgårs – at få det materiale, som Københavns kommunes embedsmænd og indenrigsministeriets embedsmænd i fællesskab har udarbejdet om de økonomiske problemer i Københavns kommune. Jeg anser det på grundlag af det materiale for at være fuldstændig udelukket, at Københavns kommune kan have uændrede skatter og uændret aktivitetsniveau i 1985. Det lader sig ikke gøre. Jeg er derfor af den opfattelse, at de 250 mill. kr. er et beløb af den størrelsesorden, det vil vise sig nødvendigt at tilføre Københavns kommune, hvis den skal lade være med at forhøje sine skatter væsentligt eller

skal lade være med at sænke sit aktivitetsniveau væsentligt.

Så vil jeg gerne spørge indenrigsministeren, hvorledes hun forestiller sig at man skal finansiere eventuelle overførsler til Københavns kommune i 1985. Skal de tages fra de andre kommuner, eller hvad skal de? Vort forslag går ud på, at det skal være en forøgelse af de statslige tilskud til kommunerne, der skal finansiere et tilskud til Københavns kommune.

Agerschou (SF):

Da jeg ser, at indenrigsministeren ikke gør mine til at gå på talerstolen for at besvare spørgsmålet fra hr. Lenger fra VS, vil jeg gerne gentage spørgsmålet: er det ikke korrekt, at det beløb, ændringsforslaget drejer sig om, nemlig 250 mill. kr., er i overensstemmelse med, hvad indenrigsministeriet mener at København mangler?

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Når jeg ikke går ind i debatten og i detaljerne i debatten, så har det den ganske enkle årsag, at jeg i øjeblikket forhandler med Københavns kommune, og jeg synes ikke, det er rimeligt, at folketinget foregriber disse forhandlinger. Vi kan altid senere vende tilbage til spørgsmålet.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Det kan altså ikke nytte noget, at indenrigsministeren kalder et ændringsforslag for en detalje i debatten. Dette ændringsforslag drejer sig om at yde Københavns kommune et særligt tilskud på 250 mill. kr. Det er det, forslaget drejer sig om, og det kan ikke kaldes en detalje i debatten. Desuden svarer ministeren ikke på det, der bliver spurgt om: svarer de 250 mill. kr. ikke til det, indenrigsministeriet over for kommunaludvalget har oplyst at indenrigsministeriet mener at Københavns kommune mangler?

(Kort bemærkning).

Henning Rasmussen (S):

Jeg vil gerne erindre om, at når folketinget hjemsendes, så er der ikke nye møder i folketinget, før Københavns kommune har lagt sit budget. Jeg vil derfor godt spørge, hvorledes

[Henning Rasmussen]

indenrigsministeren forestiller sig at et beløb af størrelsesordenen 200 eller 250 mill. kr. skal kunne stilles Københavns kommune i udsigt, hvis de fortsatte forhandlinger viser, at det er det, der skal tilføres Københavns kommune. Hvorledes forestiller indenrigsministeren sig at det skal kunne besluttes, når folketinget er hjemsendt, med det lovforslag, et flertal i folketinget vedtager om et øjeblik? Det kan jo ikke lade sig gøre.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Afstemning

Ændringsforslaget forkastedes, idet 51 stemte for, 65 imod.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 66 stemmer mod 52 (S, SF og VS).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 117:

Forslag til lov om udligning af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift og om det kommunale momsfond.

(Fremsat 14/3 84. Første behandling 27/3 84. Betænkning 3/5 84. Anden behandling 8/5 84).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 66 stemmer mod 51 (S, SF og VS).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 122:

Forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Ophævelse af afgiftspålæg over for offentlige institutioner).

(Fremsat 15/3 84. Første behandling 27/3 84. Betænkning 3/5 84. Anden behandling 8/5 84).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 117 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Tredje behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme.

(Fremsat 15/3 84. Første behandling 27/3 84. Betænkning 3/5 84. Anden behandling 8/5 84. Ændringsforslag af 10/5 84 af Lykketoft (S) og Stavad (S)).

Der var stillet 1 ændringsforslag af Lykketoft (S) og Stavad (S) (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af Lykketoft (S) og Stavad (S):

Til § 1

Efter nr. 14 indsættes som nyt nummer: